

OVERWEGING: DE KRACHT VAN HET VISIOEN

DATUM : 5 en 6 oktober 2019

VOORGANGER: Corinne van Nistelrooij

EERSTE LEZING : Habakuk, 1, 1--3 en 2, 2-4

EVANGELIE: Lucas 17, 5 - 10

Overweging

Mijn jongste kind is onlangs 1^e jaars student geworden. Tijdens het eten vertelde hij vorige week dat hij echt heel moeilijke opdrachten kreeg tijdens zijn studie. Ik wilde ook een duit in het zakje en doen en ik vertelde dat ik tijdens mijn eerste jaar theologie de opdracht kreeg om iets op papier te zetten over de relatie tussen het zichtbare en het onzichtbare. "Ga daar maar es aan staan", zuchtte ik en keek er moeilijk bij want ik wilde op hem wel een beetje indruk maken.

'Hmm, dat lijkt me helemaal niet zo ingewikkeld', antwoordde hij. 'De relatie tussen het zichtbare en het onzichtbare, dat is gewoon het gelóóf. Ja, je ging toch theologie studeren!'

Spijker op zijn kop, dat had hij in één keer goed.

In het evangelie van vandaag vragen de leerlingen aan Jezus om méér geloof. Maar Jezus geeft in een voorbeeld aan dat het helemaal niet gaat om de hoeveelheid geloof. Een klein beetje is al genoeg, zo legt hij uit. Als jullie geloof hadden als een klein mosterdzaadje zou je tegen een boom kunnen zeggen: kom met wortel en al uit de grond. En al zou je die boom naar de zee verplanten, hij zou gehoorzamen!

Hier speelt Jezus met effecten. Een onooglijk klein zaadje, een te verwaarlozen kracht is toch niet in staat om een stoere moerbeiboom te ontwortelen, en op de bodem van de zee te planten?

Het is alsof Jezus tegen de leerlingen en ook tegen ons zegt: jullie hebben eigenlijk géén geloof, want als je er een heel klein beetje van had zou je in staat zijn je wortels van ongelooft, van twijfels, van wantrouwen los te rukken en je toe te vertrouwen aan wat je in eerste instantie onmogelijk lijkt, iets dat onzichtbaar is. De leerlingen, en ook wij, krijgen in feite van Jezus een lesje in vertrouwen, een les in geloven.

Voor wie gewend is over Jezus te denken als een goede vriend, of over God als een liefdevolle vader, is het evangelie van vandaag toch wel een koude douche.

De ongelijkwaardige verhouding die wordt beschreven tussen de heer en de knecht is er één die wij in onze tijden, in onze samenleving gelukkig niet meer op die manier kennen. Het roept misschien verontwaardiging bij u op zoals die heer met zijn knecht om gaat. Want na een dag hard werken nodigt hij de knecht niet aan tafel maar sommeert hij de knecht om eten te maken en hem te bedienen. En ook een bedankje hoort er niet bij, zo stelt Jezus.

Waarom noem ik dat dan een les in vertrouwen?

Ik neem u even mee naar de tijd dat Jezus leefde. De positie van heer was in die tijd heel gangbaar. Het was gewoon een maatschappelijke titel die een positie van belang aangaf. Dat daar knechten bij hoorden sprak toen voor zich. Dat de knechten voor de heer werkten ook. Het gaf zekerheid over en weer, ze konden op elkaar rekenen. Knechten werden niet geacht looneisen te stellen. Ze werden geacht het werk te doen omwille van het werk zelf. Daarbij konden ze er op vertrouwen dat hun heer hen van alles zou voorzien wat ze voor het dagelijks leven nodig hadden. Daar konden ze geen enkele invloed op uitoefenen. Ze konden er enkel op vertrouwen.

Ook wij kunnen in ons leven, als het er op aan komt, geen eisen stellen. Toch kan er een moment in sluipen dat we vinden dat God ons moet horen. Als je geconfronteerd wordt met je eigen kwetsbaarheid of het verdriet van dierbaren, als je merkt dat er niet naar je geluisterd wordt, als je hoort van rampen in de wereld...

Dan vraag je God om hulp of steek je een kaarsje op bij Maria (het is oktober, van oudsher Mariamaand) en bidden we om kracht, om genezing, om verandering. Daar is niets mis mee. Het is mooi om onze zorgen en vragen met God te delen.

Maar als de kaarsjes en het gebed de situatie niet veranderen? Als genezing uit blijft? Waarom moest mijn leven zo lopen? Waarom geneest God niet?

Dan bleek de vraag een verwachting, een eis misschien wel. Precies zoals in de eerste lezing waar de profeet Habakuk uitroept: "Hoe lang nog, Eeuwige, moet ik roepen en luistert u niet?", "Waarom brengt u geen redding?". Ik heb u toch mijn visioen laten zien in mijn gebed? Mijn droom, mijn wensen, mijn visie op de wereld. Dan lijkt het alsof we een recht opeisen. Ons vertrouwen is dan ver te zoeken.

"Schrijf je visioen op", antwoordt de Eeuwige in de eerste lezing aan Habakuk. "Grif het duidelijk in platen". Weet dus wát je hoopt te verwachten. Lééf vanuit die verwachting. En laat het visioen wachten tot de tijd rijp is. Je visioen liegt niet, al is het nog geen werkelijkheid, al is het nog verborgen en kun je er slechts van dromen. Juist je geloof in het visioen geeft je kracht, geeft ruimte. Want God is ín dat visioen...

God neemt onze zorgen en moeilijkheden niet zozeer weg, maar Hij voegt iets aan ons leven toe. Hij komt in onze omstandigheden. Dan verdwijnen de problemen niet, maar ze komen in een ander licht te staan. Soms herkennen we Gods hand in de geschiedenis, in het grote, in het kleine, soms maar even, of weten we pas achteraf; ja, toen is God voorbijgegaan.

Het zijn momenten waarop we een lichtje zien opdagen. Als er mensen zijn die stappen zetten en een begin van een oplossing aanreiken. Als er mensen zijn die geloven in jouw kunnen, als er mensen zijn die jou vertrouwen. Dat tilt je boven jezelf uit.

Dat is vertrouwen hebben in het zichtbare leven, én in de onzichtbare toekomst, in het licht dat terugkomt. Dat is de niet te onderschatten kracht van het visioen. Al is die kracht zo klein als een mosterdzaadje.

Ja, zo ziet het er uit, de relatie tussen het zichtbare en het onzichtbare. Ik heb dat vorige week tijdens het eten niet allemaal aan mijn zoon verteld hoor. Het leek me voldoende om als moeder tegen hem te zeggen dat ik zéker wist dat het wel goed zou komen met hem, én die moeilijke studieopdrachten.